

Valtuustoaloite: Uudenlaisia ratkaisuja ikäihmisten asumisen, hyvinvoinnin ja toimintakyvyn lisäämiseksi

Ympäristöministeriö on käynnistänyt hallitusohjelman mukaisen kolmivuotisen ohjelman parantamaan ikääntyneiden asumisoloja, Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman vuosille 2020-2022 (YM 16.3.2020). Tavoitteena on parantaa ikääntyneiden asuinoloja, tukea ikääntyneitä ja kuntia ennakoimaan asumisen muutoksia ja varautumaan niihin, lisätä ikäystävällisten asumisvaihtoehtojen tarjontaa, kehittää asuinalueita ikääntyneille sopiviksi (ikä- ja muistiystävällisyys, esteettömyys) sekä tukea ikääntyneiden yhteisöllisyyttä asuinalueilla.

Toimenpideohjelmassa todetaan mm, että väestörakenteen muutos on hyvin nopeaa tulevina vuosina. Erityisesti hyvin iäkkäiden osuus kasvaa voimakkaasti eliniän pitenemisen ja suurten ikäluokkien vaikutuksesta. Yli 85-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu seuraavan kahdenkymmenen vuoden aikana. Ikääntyneiden kotona asumisen tukeminen on tärkeää sekä ikääntyvän väestön että yhteiskunnan kannalta. Tarvitaan sekä olemassa olevien asuntojen korjaamista esteettömiksi ja turvallisiksi että iäkkäille sopivaa asuntojen uustuotantoa erilaisine vaihtoehtoineen.

Pelkästään nykyisin käytössä olevilla asumisen ja tukipalvelujen ratkaisuilla ei pystytä vastaamaan ikääntyvien ihmisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpitämisen tarpeisiin. Tarvitsemme uusia ratkaisuja ikäihmisten asumisen, hyvinvoinnin ja toimintakyvyn lisäämiseksi, myös yhteisöllisyyden ja tukipalveluja yhdistäviä ratkaisuja. Näiden valmisteluun tarvitaan kaupungin kaavoituksen, asuntopolitiikan, sosiaali- ja terveystalouden, ikäihmisten ja heidän läheistensä kanssa tehtävää yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Yhteistyöhön tulee ottaa mukaan myös Tampereen kaupungin Vanhusneuvosto.

Monissa maissa, myös muutamissa Suomen kunnissa, on asuminen, tukipalvelut ja yhteisöllisyys yhdistetty korttelimaisiin ratkaisuihin. Kouvolan 2019 asuntomessuilla oli esillä mm. rivitalo- ja OK-talojen pienkorteileita, joissa asunnot, yhteiset tilat ja tukipalvelut muodostivat mielekkään kokonaisuuden yhdistettyinä yhteisöllisyyteen ja yksilölliseen asumiseen. Tampere tarvitsee lisää tällaisia asumisratkaisuja sekä lisää mm. puurakentamista. Hyvä ja kannatettava esimerkki uusista ratkaisuista on Kotipirtin palvelutalon tontille suunnitella oleva palvelukortteli. Käräjätörmän monisukupolvinen yhteisökylä on suunniteltu syntyväksi kymmenen vuoden aikana Tampereen Tesomalle. Tuolloin Käräjätörmän alueella olisi noin 1000 asuntoa. Yhteisökylän keskus tulee olemaan Kotipirtti ry:n palvelutalon naapuriin rakennettava palvelukortteli ja kylätalo ravintoloinen ja harrastetiloineen. Osa asunnoista varataan muistisairaille. Yhteisökylän kehittämiseksi Kotipirtti ry käynnisti elokuussa 2018 kolmivuotisen Käräjätörmän monisukupolvinen yhteisökylä -hankkeen. Tällaisia yhteisökyläitä tarvitaan eri puolelle kaupunkia, joten kaupungin tulee edesauttaa uusien yhteisökyläien syntymistä.

Ikäihmisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn lisäämiseksi Tampere voisi kehittää uuden toimintamallin, jossa yhdistettäisiin eri sukupolvien yhteistyötä: esimerkiksi koululaisilla voisi olla omat kummivanhuksensa, joita he voisivat auttaa esim. ulkoilussa, kauppa-asioissa sekä pienissä kotiaskareissa. Eri sukupolvien yhteistyö rikastuttaa kaikkien

osapuolien elämää ja tuo erityisesti nuoremmalle sukupolvelle kokemuksia ja tietoa. Monet ikäimiset ovat yksinäisiä, joten säännöllinen yhteys nuoriin tuo kaivattua sisältöä elämään.

Esitän, että Tampereen kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin ja etsii ja kehittää uusia ratkaisuja ikäihmisten asumisen, hyvinvoinnin ja toimintakyyn lisäämiseksi, joissa otetaan huomioon yhteisöllisyyden ja tukipalvelujen yhdistäminen. Uusien asumismuotojen sekä eri sukupolvien välisen yhteistyön valmisteluun ja kehittämiseen tarvitaan kaupungin kaavoituksen, asuntopolitiikan, sosiaali- ja terveyspalvelujen, koulutuspuolen, ikäihmisten ja heidän läheistensä yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Yhteistyöhön tulee ottaa mukaan myös Tampereen kaupungin Vanhusneuvosto ja Nuorisovaltuusto.

Tampereella 18.5.2020

Aila DüNDAR-JÄRVINEN

Tampereen kaupunginvaltuuston 1.varapuheenjohtaja (sd)